

att på sätt den finner för sig lämpligast öfver bemälda sin eganderätt förfoga.

Till jord, som under ständig besittningsrätt innehafves, skall i detta hänseende hänföras äfven grufveskog.

Jag anhåller vördsamt om motionens remitterande till vederbörligt utskott och hemställer, att utskottet behagade göra den ändring i förslagets redaktion, som kan anses nödig, allenast det med motionen angifna syfte vinnes, likasom jag anhåller att under riksdagens lopp få till utskottet aflemna de vidare uppgifter i ämnet, hvilka kunna ifrågakomma.

Stockholm den 27 januari 1889.

Chr. Lundeberg.

N:o 50.

Af herr Alin, om medgifvande af utsträckning i tiden för innehafvande af docentstipendier.

I kongl. brefvet af den 1 juni 1877 rörande ombildning af universitetens adjunkturer och docentstipendier finnes stadgadt, att »docentstipendium må uppbäras under en tid af tre år, med rätt för vederbörande fakultet eller sektion att, om stipendiaten utmärkt sig, vare sig genom det sätt, hvarpå han vid undervisningen biträdt, eller genom utgifna skrifter, föreslå honom

till ytterligare åtnjutande af stipendiet under en tid af ett, två eller högst tre år».

Denna bestämmelse om sex års tid såsom den längsta, under hvilken ett docentstipendium får behållas, leder närmast sitt upphof från de förslag rörande ombildning af adjunkturer och docentstipendier vid universiteten, som vid 1877 års riksdag af Kongl. Maj:t framlades och af Riksdagen i allt hufvudsakligt bifollos. Den punkt i den af Kongl. Maj:t framlagda planen för den ifrågavarande ombildningen, hvori nu nämnda bestämmelse innehölls, framkallade emellertid vid frågans behandling inom Riksdagen tungt vägande invändningar, och den tid, som förflutit sedan denna bestämmelse gafs, synes hafva tydligen ådagalagt dessa invändningars berättigande. Bestämmelsen har åtminstone vid Upsala universitet till den grad lagt sin olämplighet i dagen, att man, för att i någon mån mildra dess konsekvenser och i det längsta undvika att beröfva äldre, om vetenskapen förtjente, för universitetet behöflige docenter allt understöd, sett sig nödsakad att tillgripa den utvägen att, der så möjligt varit, tilldela docent, som under den högsta tillåtna tiden innehaft fast stipendium, ett af de s. k. rörliga stipendierna under en tid af sex år — en utväg, hvars anlitan, om det också icke strider mot den nu ifrågavarande bestämmelsens ordalydelser, dock svårigen kan anses hafva varit förutsatt, då denna bestämmelse gafs. Och dock uppnås icke heller härigenom det åsyftade målet till fullo: äfven om möjlighet funnits att anlita nämnda utväg, så kommer dock till sist den stund, då stipendieinnehafvaren, han må nu hafva visat sig huru skicklig som helst både såsom vetenskapsman och lärare, och behofvet af hans verksamhet vid universitetet må vara huru stort som helst, måste undandragas hvarje slag af stipendie-understöd, kanske vid en tidpunkt, då universitetet allra mest behöfver taga hans krafter i anspråk. Obilligheten och olämpligheten af ett dylikt förhållande äro allt för påtagliga för att behöfva vidare omordas. De äro äfven af akademiska myndigheter erkända, i det att det större akademiska konsistoriet i Upsala, på framställning af den filosofiska fakultetens båda sektioner, sistlidet år uttalat sig för en sådan ändring af den nu ifrågavarande bestämmelsen i kongl. brefvet af den 1 juni 1877, att det måtte erhålla följande lydelse: »Docentstipendium må uppbäras under en tid af tre år, med rätt för vederbörande fakultet eller sektion att, om stipendiaten framför andra, som kunna till erhållande af stipendiet ifrågakomma, utmärkt sig, vare sig genom det sätt, hvarpå han vid undervisningen biträdt, eller genom utgifna vetenskapliga skrifter, föreslå honom till ytterligare åtnjutande af stipendiet, dock ej för längre tid än tre år hvarje gång.» I hufvudsakligen samma riktning har äfven universitetens kansler under sistlidet år uttalat sig.

Då sålunda behöfligheten af ändring i det nu gällande stadgandet rörande tiden för docentstipendiums innehafvande torde få anses vara tillräckligt styrkt, får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen må medgifva, att vilkoren för åtnjutande af docentstipendier, så väl de, hvartill anslag af Kongl. Maj:t vid denna riksdag äskats, som de nu varande, må kunna bestämmas så, att dessa stipendier kunna få innehafvas under längre tid än 6 år.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles vördsamt.

Stockholm den 26 januari 1889.

Oscar Alin.